MDI

RIKSOMFATTANDE KOMMUNENKÄT 2022

SAMMANFATTNING

#MDIkuntakysely

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

MDI genomförde sin åttonde riksomfattande kommunenkät under november och december 2022 där kommunala beslutsfattare och högsta tjänstemän gav sin syn på sin kommuns utveckling och framtid.

I denna sammanfattning av kommunenkäten har vi samlat **skolvitsorden för livskraftspolitiken som drivs i kommuner, regioner och landskap** samt **kommunernas utvecklingsperpektiv på kort och medellång sikt**.

Vi publicerar mera resultat på vårt Twitter-konto (@MDIfriends). Du hittar ytterligare information om kommunenkäten och kan bekanta dig med resultaten för din egen kommun och region samt andra kommuner i form av interaktiva visualiseringar på sidan *mdi.fi/kuntakysely*.

PÅ VEMS UPPDRAG GENOMFÖRDES ENKÄTEN?

MDI genomförde kommunenkäten på eget initiativ utan någon beställare. Enkäten utgör därmed en **oberoende informationskälla för kommuner och ministerier**. MDI arbetar aktivt med utveckling av städer, kommuner, landsbygden och områden där det sker förändringar. MDI är ett företag som ägs av FCG Finnish Consulting Group.

VARFÖR GENOMFÖRDES ENKÄTEN?

Målet med enkäten var att sammansätta en **så omfattande lägesbeskrivning som möjligt av Finlands kommuner**. Denna helhetsbild hjälper kommuner att profilera sitt strategi- och utvecklingsarbete och ministerier att verkställa regeringens centrala reformer.

VAD ANVÄNDS ENKÄTINFORMATIONEN TILL?

Enkätinformationen utnyttjas i kommunala livskrafts- och strategidiskussioner och i MDI:s riksomfattande utredningar. Med ett heltäckande och mångsidigt informationsunderlag står kommunerna bättre rustade inför sina val kring utveckling.

Kommunenkäten riktades till tjänsteinnehavare, fullmäktigeledamöter och medlemmar i kommunstyrelser i alla kommuner i fastlandet (**293 st.**).

1 059 personer från **270 kommuner** gav sina synpunkter.

Bekanta dig också med andra teman i kommunenkäten och kontakta oss om resultaten - vi erbjuder er information.

Frågor gällande kommunenkäten besvaras av Janne Antikainen:
040—764 1829 | janne.antikainen@mdi.fi

Bakgrundsinformation

* Kommun
* Roll *(förtroendevald/tjänsteinnehavare)*
* Ålder
* Kön
* Erfarenhet av kommunala uppgifter *(som förtroendevald eller tjänsteinnehavare)*
* Parti

Enkätens frågor

1. Skolvitsord för livskraftspolitiken på olika regionala nivåer
2. Skolvitsord för faktorer som påverkar kommunens framgång
3. Utvecklingsmöjligheterna i kommunen 1) om ett halvår och 2) om 3-5 år
4. Effekterna av reformen av arbets- och näringstjänsterna för den egna kommunen
5. Kommunens deltagande i ett större samarbetsområde för att ordna arbets- och näringstjänsterna
6. Beredningen av välfärdsområdet och inledandet av dess verksamhet ur den egna kommunens synvinkel
7. 1) De största möjligheterna och 2) de mest oroväckande sakerna förknippade med välfärdsområdereformen ur den egna kommunens synvinkel
8. Välfärdsområdenas beskattningsrätt
9. Den kommande regeringsperiodens stora frågor angående kommunalpolitiken
10. Beaktande av platsoberoende eller multilokalitet i kommunens strategi
11. Beaktande av platsoberoende eller multilokalitet i kommunens tjänster eller planering
12. Förväntningar förknippade med fusionen av FCG och MDI

SKOLVITSORD FÖR

LIVSKRAFTSPO-LITIK

2022

Mellersta Österbotten	**7,55**
Österbotten	**7,49**
Norra Savolax	**7,44**
Birkaland	**7,42**
Päijänne-Tavastland	**7,41**
Norra Karelen	**7,38**
Norra Österbotten	**7,31**
Kajanaland	**7,28**
Kymmenedalen	**7,24**
Lappland	**7,24**
Satakunta	**7,19**
Egentliga Finland	**7,11**
Södra Karelen	**7,05**
Egentliga Tavastland	**7,05**
Södra Österbotten	**7,03**
Södra Savolax	**6,99**
Nyland	**6,95**
Mellersta Finland	**6,89**

Tabell 1.
Helhetsvitsorden för livskraftspolitiken landskapsvis år 2022.

2021

Norra Karelen	**7,50**
Österbotten	**7,50**
Kajanaland	**7,35**
Norra Österbotten	**7,29**
Birkaland	**7,25**
Norra Savolax	**7,24**
Södra Österbotten	**7,18**
Lappland	**7,15**
Päijänne-Tavastland	**7,14**
Kymmenedalen	**7,13**
Satakunta	**7,12**
Södra Karelen	**7,09**
Mellersta Österbotten	**7,04**
Egentliga Finland	**7,01**
Nyland	**7,00**
Mellersta Finland	**6,93**
Egentliga Tavastland	**6,91**
Södra Savolax	**6,89**

Tabell 2.
Helhetsvitsorden för livskraftspolitiken landskapsvis år 2021.

2022
HELA LANDET

7,8
för åtgärder
i kommuner

7,7 (2021)
7,7 (2020)
7,5 (2019)
7,6 (2018)

7,1
för regionala
åtgärder

7,1 (2021)
7,0 (2020)
6,8 (2019)
6,9 (2018)

7,2
för landskapets
åtgärder

7,1 (2021)
7,0 (2020)
6,7 (2019)
6,8 (2018)

6,6
för åtgärder **över landskapsgränser**

6,6 (2021)
6,6 (2020)
6,3 (2019)
6,4 (2018))

Tabell 3.
Medeltalen för livskraftsåtgärder i hela landet 2022: för åtgärder i kommuner, för regionala åtgärder, för landskapets åtgärder, för åtgärder över landskapsgränser.

Helhetsvitsordet för livskraftspolitiken är på fjolårets nivå – kommunens egna åtgärder för att stärka livskraften har återigen uppskattats högre än regionernas gemensamma livskraftpolitik.

I den nya kommunenkäten gavs det något bättre vitsord för kommunernas och landskapens livskraftspolitik än år 2021. Bedömningen av regionala åtgärder och åtgärder över landskapsgränser för att stärka livskraften var på fjolårets nivå.

Livskraftspolitiken upplevdes vara mest framgångsrik i Mellersta Österbotten. Överst på listan var också Österbotten och Norra Savolax. I årets 2021 kommunenkät var Mellersta Österbottens helhetsvitsord för livskraftspolitiken på trettonde plats av alla landskap, landskapets placering steg alltså betydligt. Det sämsta vitsordet för livskraftsåtgärder gavs i Mellersta Finland. Södra Österbottens helhetsvitsord sjönk mest jämför med föregående året, med åtta placeringar.

Tjänsteinnehavarnas och förtroendevaldas uppskattningar om regional livskraftspolitik var nära varandra. Skillnaden var störst när det gällde kommunens egna livskraftsåtgärder, som tjänsteinnehavarna gav vitsordet **8,1** och förtroendevalda **7,8**.

Livskraftspolitiken bedömdes mer positivt i städer med över 100 000 invånare än i mindre kommuner.

Liksom tidigare året, gav SFP:s anhängare de högsta vitsorden för regionala livskraftsåtgärder och sannfinländarnas anhängare de sämsta.

Egen kommun

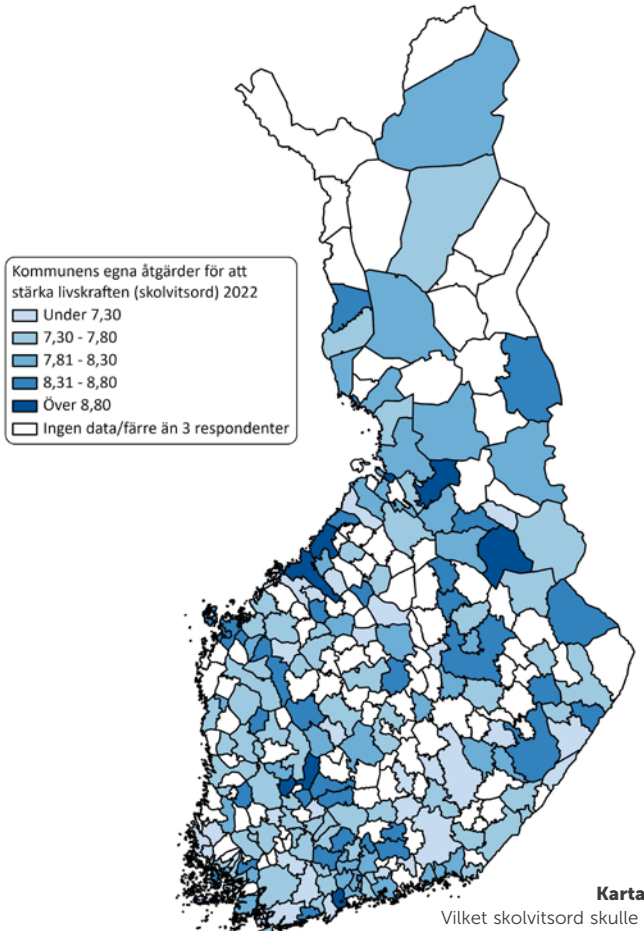

Karta 1.
Vilket skolvitsord skulle du ge till din egen kommuns livskraftspolitik?

Egen region

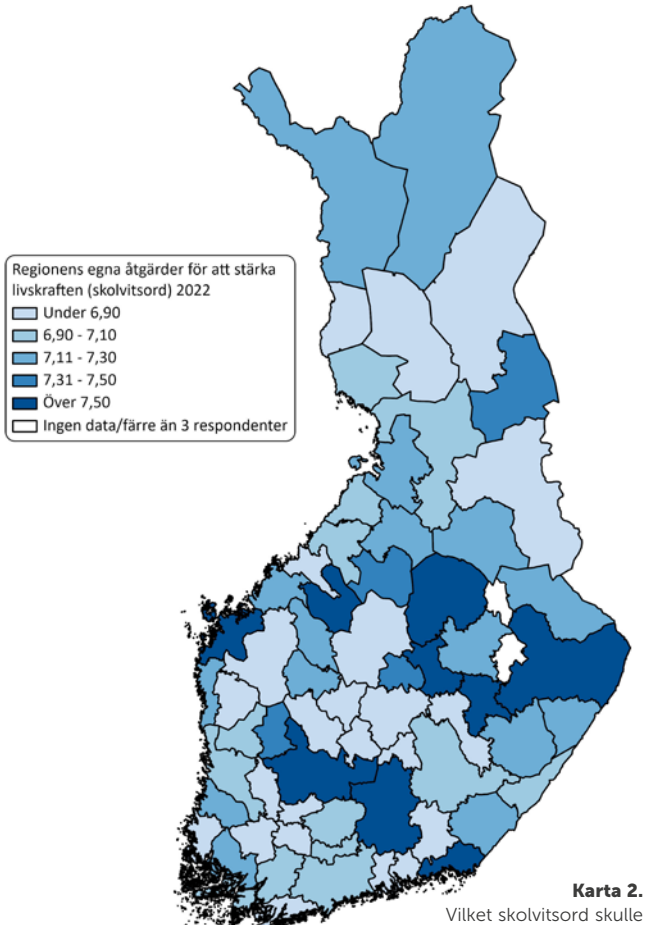

Karta 2.
Vilket skolvitsord skulle du ge till din regions livskraftspolitik?

Eget landskap

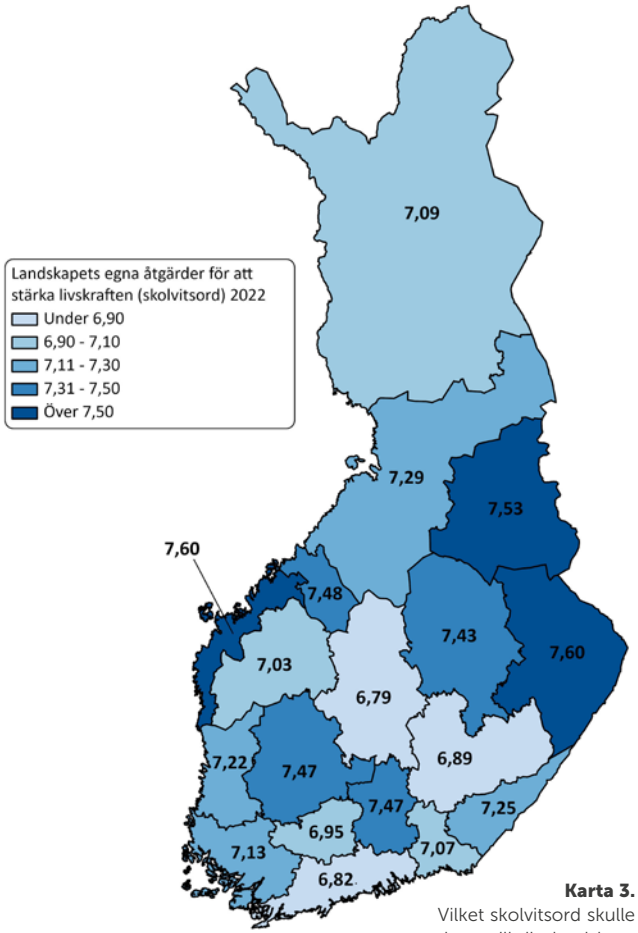

Karta 3.
Vilket skolvitsord skulle du ge till ditt landskaps livskraftspolitik?

KOMMUNERNAS

UTVECKLINGS-MÖJLIGHETER

Om ett halvår

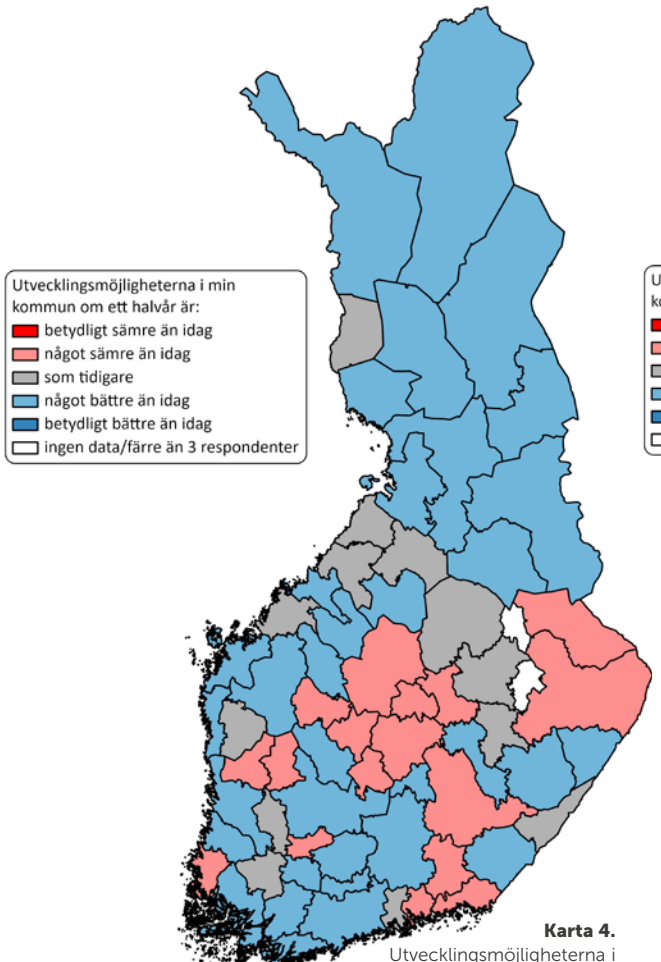

Karta 4.
Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om ett halvår.

Om 3—5 år

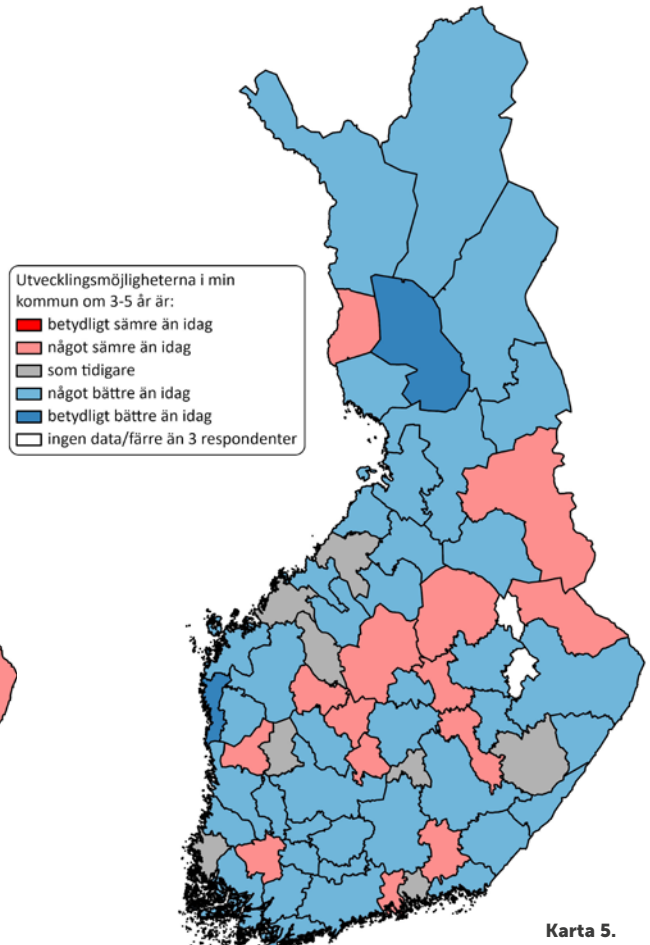

Karta 5.
Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om 3-5 år.

Den egna kommunens framtid anses vara ljusare än förut. Majoriteten av respondenterna tror på att utvecklingsmöjligheterna i deras kommun förbättras under de kommande åren.

Kommunerna ser återigen sina utvecklingsmöjligheter på medellång sikt bättre än på kort sikt. **42 procent** av respondenterna anser att den egna kommunens utvecklingsutsikter om ett halvår är som tidigare. **38 procent** tycker att kommunens utvecklingsmöjligheter är bättre om ett halvår och cirka var femte (**19 %**) tror att de kommer att försämras från den nuvarande situationen. Jämfört med föregående årets resultat har optimismen förstärkts i kommunerna: den här gången finns det något mer respondenter som tror att utvecklingsmöjligheterna i deras kommun förbättras i sex månaders tid och färre respondenter som anser att kommunens utvecklingsutsikter försvagas under samma tidsperiod.

När det gäller den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3-5 år uppskattar majoriteten (**59 %**) av de som svarat att de kommer att förbättras. **14 procent** bedömer att kommunens utvecklingsmöjligheter om 3-5 år kommer att vara som tidigare och var fjärde (**26 %**) tror att de kommer att försämras. Andelarna är på fjolårets nivå.

Av landskapens har man den mest positiva inställningen till den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3-5 år i Egentliga Tavastland och den mest negativa i Södra Savolax.

Kommunernas tjänsteinnehavare ser sin kommuns utvecklingsutsikter för de kommande åren något ljusare än förtroendevalda.

I urbana kommuner har man en mer positiv syn på den egna kommunens utvecklingsmöjligheter än i tätortskommuner och landsbygdskommuner.

Ju större kommun, desto bättre uppskattas i allmänhet den egna kommunens utvecklingsmöjligheter under de kommande åren att vara.

Av riksdagspartierna är SDP:s anhängare mest positiva och sannfinländarnas anhängare mest negativa när det gäller den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3-5 år.

Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om 3-5 år är...

betydligt bättre än idag | något bättre än idag | som tidigare | något sämre än idag | betydligt sämre än idag | vet inte

2022

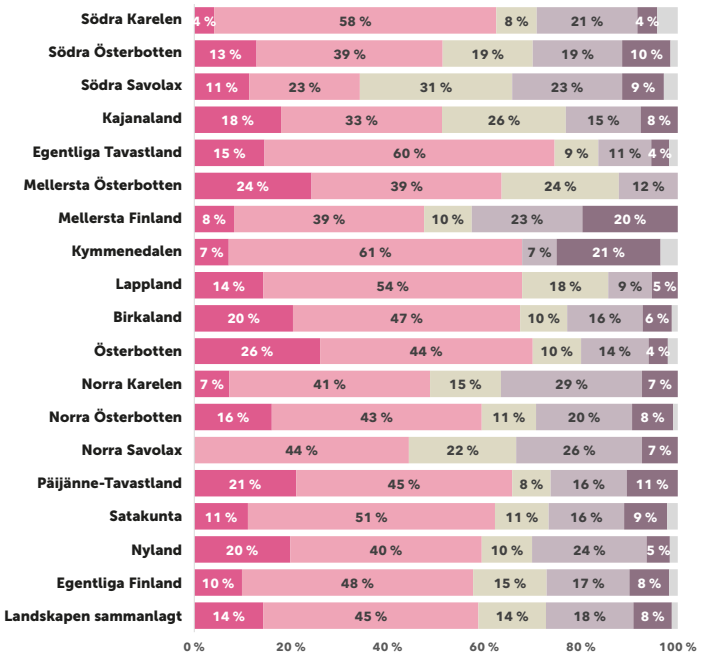

Graf 1.
Utvecklingsmöjligheterna i den egna kommunen landskapsvis år 2022.

2021

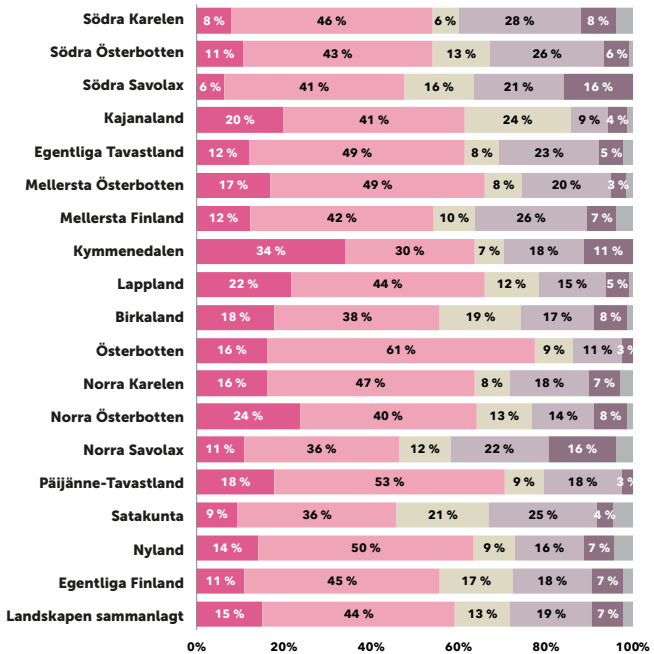

Graf 2.
Utvecklingsmöjligheterna i den egna kommunen landskapsvis år 2021.

2020

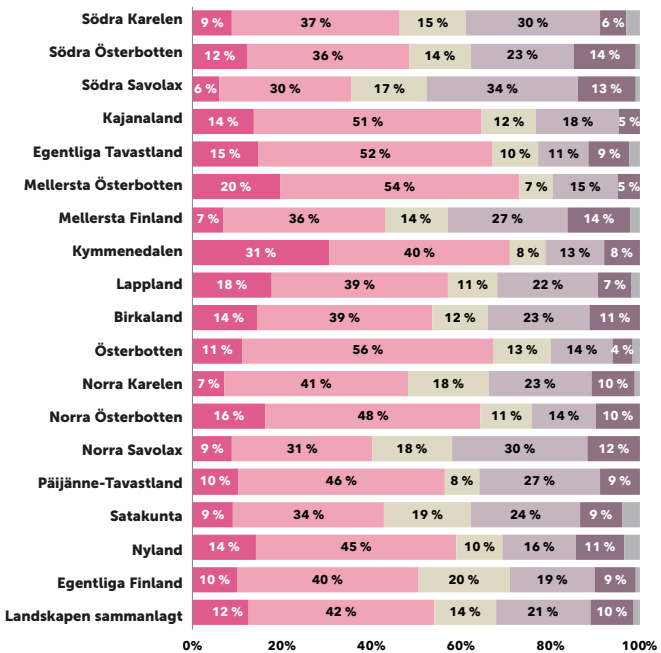

Graf 3.
Utvecklingsmöjligheterna i den egna kommunen landskapsvis år 2020.